

Mielenterveysomaisten keskusliitto FinFami ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta.

FinFami ry tekee työtä mielenterveysomaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Järjestöön kuuluu keskusliiton lisäksi 12 itsenäistä alueellisesti toimivaa jäsenyhdistystä ympäri Suomea. Jäsenyhdistykset tarjoavat tietoa, tukea ja neuvontaa mielenterveyskuntoutujien läheisille. Kohderyhmämme ei kuulu minkään muun tuen tarjoajan piiriin.

Lausunnossa otamme kantaa lahjoitusten verovähennyskelpoisuuden laajentamiseen.

FinFami kannattaa ehdotettua lahjoitusten verovähennyskelpoisuuden laajentamista yhdistyksille ja säätiöille. Tämä lisää kansalaisjärjestöjen kestävyyttä ja monimuotoisuutta koko Suomessa sekä edistää kansalaisjärjestöjen oman varainhankinnan edellytyksiä ja lahjoituskäytäntöjä. Esityksessä on kuitenkin epäkohtia, jotka eivät edistä yhdenvertaisuutta erilaisten toimijoiden välillä.

Lahjoitusvähennyksen rajaaminen sulkee ulkopuolelle valtaosan sosiaali- ja terveysjärjestöistä, asettaen toimijat ja kohderyhmät eriarvoiseen asemaan. Esityksen mukaan lahjoitusvähennys kohdistuisi liikuntaan, lasten ja nuorten aseman tukemiseen, tieteeseen ja taiteeseen. Tämä poissulkee monia ihmisryhmiä ja järjestöjä, joiden kohderyhmänä ovat esimerkiksi ikääntyvät, työikäiset, päihde- ja mielenterveyskuntoutajat. FinFami tukee laajasti eri ikäisiä mielenterveysomaisia ja perheitä. Kuuluvatko lapsiperhetyö ja vanhemmuuden tukitoimet lahjoitusvähennyksen piiriin? Nämä ennaltaehkäisevät lasten ja nuorten syrjäytymistä ja vahvistavat heidän asemaansa yhteiskunnassa.

Esityksen mukaan lahjoitusten verovähennyskelpoisuus sidottaisiin siihen, että Verohallinto nimeäisi hakemuksesta ehdot täyttävät yhdistykset ja säätiöt hyväksytyiksi lahjoitusten saajiksi enintään viiden vuoden määräajaksi. Tämä saattaisi käytännössä sulkea pois pienet järjestöt, joilla ei ole riittävää hallinto- tai taloushenkilöstöä, vaikka ne muuten täyttäisivät ehdot. Esityksen epäkohtana näemme erilaisten ja eri kokoisten yhdistysten ja säätiöiden mahdollisuuden toteuttaa esitettyjä toimia. Muutos palvelee ensisijaisesti sellaisia tahoja, joilla on edellytyksiä ja resursseja varainhankintaan. FinFami pitää tärkeänä, että lahjoitusverotuksen keventyessä tavoitellaan rakenteita ja toimia, joissa huomioidaan myös pienet yhdistykset.

FinFami esittää, että lahjoitusten saajaksi kelpuutettaisiin kaikki yhdistykset ja säätiöt, joilla on rahankeräyslain mukainen rahankeräyslupa.